

НАРЕДБА № 6 ОТ 1 НОЕМВРИ 2011 Г. ЗА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ПОЩЕНСКАТА СИГУРНОСТ

Издадена от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията

Обн. ДВ. бр.90 от 15 Ноември 2011г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят изискванията за пощенската сигурност, отнасящи се до:

1. охраната и опазването на пощенските пратки, паричните средства и ценните пратки, имуществото на пощенските оператори, живота и здравето на пощенските служители и на потребителите на пощенски услуги, опазване тайната на кореспонденцията, осигуряване неприкосновеността на пощенските пратки, защита на личните данни и предотвратяване изпирането на пари чрез пощенската мрежа;

2. защита на пощенския трафик и недопускане приемането, пренасянето и доставянето чрез пощенската мрежа на забранени предмети и вещества;

3. недопускане приемането, пренасянето и доставянето на пощенски пратки, за които цената на услугата е предплатена с подправени или извадени от употреба пощенски марки или с невалидни пощенски отпечатъци, както и на подправени пощенски продукти;

4. съхранението, опазването и унищожаването на служебните документи, пощенските печати и датните клейма;

5. контрола по спазването и изпълнението на изискванията за пощенската сигурност.

(2) Наредбата се прилага по отношение на всички пощенски оператори, извършващи пощенски услуги на територията на Република България.

(3) Пощенските оператори изпълняват изискванията на наредбата чрез изграждане на структура по сигурността, която е неразделна част от основната им организационна форма.

(4) Пощенските оператори съдействат на компетентните държавни органи за обезпечаване сигурността на пощенските пратки.

Глава втора. ОХРАНА И ОПАЗВАНЕ НА ПОЩЕНСКИТЕ ПРАТКИ

Чл. 2. Пощенските оператори предприемат мерки за охрана и опазване на пощенските пратки, като:

1. монтират на подходящи за целта места и използват пощенски кутии за приемане на пощенски пратки с технически характеристики, възпрепятстващи неправомерен достъп до приетите вече пратки;

2. изпълняват изискванията за сигурност, охрана и достъп до сградите и помещенията за приемане, обработка и съхранение на пощенските пратки съгласно действащото законодателство и предписанията на компетентните органи;

3. използват мастила и лепила, притежаващи сертификат от акредитирана лаборатория относно техническите им характеристики и съдържанието на вредни вещества;

4. използват пощенски чували и контейнери, притежаващи технически и технологични осигуровки срещу повреда и кражба при пренасяне на пощенските пратки;

5. използват за затваряне на пощенските чували и контейнерите пломби, притежаващи уникален сериен номер и сертификат от производителя;

6. използват пощенски чували с ограничителни въжета при пренасяне на ускорените пощенски пратки, както и на международните препоръчани пощенски пратки;

7. осигуряват въвеждането в експлоатация и използването на система за наблюдение и контрол на технологичния процес в помещенията за обработка и съхранение на пощенски пратки, както и в прилежащите им пространства.

Чл. 3. Пощенските оператори предприемат допълнителни мерки за охрана и опазване на международните пощенски пратки, като:

1. информират заинтересованите пощенски оператори за всяко възникнало нарушение на

изискванията за охрана и опазване на пощенските пратки;

2. изготвят вътрешни правила за организацията и взаимодействието с превозвачите, съдържащи изисквания за:

а) обработка на пощенските пратки съгласно утвърдена технология;

б) съхранение и защита на пощенските пратки от атмосферни влияния, посегателства, унищожаване, повреждане или загубване;

в) своевременно предаване на пощенските пратки от превозвачите на пощенските оператори и обратно;

г) връщане на пощенските пратки от превозвачите на пощенските оператори във възможно най-кратки срокове, когато тяхното пренасяне е невъзможно;

3. осигуряват задължително присъствие на упълномощен представител при приемането и предаването на пощенските пратки в разменните възли и летището;

4. осъществяват контрол на всички международни пощенски пратки относно състоянието и надеждността на пощенските чували, контейнерите и приспособленията за затварянето им;

5. въвеждат система за проследяване и контрол на международните пощенски пратки;

6. оформят съпроводителните документи за международните пощенски пратки в съответствие с вътрешните и с международните изисквания;

7. отразяват в съпроводителните документи всички данни за транзитните пощенски пратки;

8. осигуряват подписване на съпроводителните документи от упълномощен представител на превозвача в момента на приемане на международните пощенски пратки;

9. отразяват в съпроводителните документи наименованието на превозвача, името и длъжността на неговия упълномощен представител и часа на размяна на международните пощенски пратки.

Чл. 4. Пощенските оператори предприемат допълнителни мерки за охрана и опазване на пощенските пратки при пренасянето им, като:

1. пломбират вратите на товарните отделения на всички транспортни средства за междурегионалните маршрути след натоварване и междинно разтоварване на пощенските чували или контейнери с пломби с уникален сериен номер и сертификат от производителя;

2. записват номерата на пломбите по т. 1 в опис, съдържащ сведения за експедицията, като първият екземпляр на опис се предава срещу подпис на водача на транспортното средство, а вторият се съхранява в пощенската служба на местопроизходението;

3. определят реда и начина за установяване на несъответствие на номерата на пломбите по т. 1;

4. превозват пощенските пратки с транспортни средства с обособен за целта товарен отсек, възпрепятстващ неправомерен достъп до тях;

5. оборудват транспортните средства, превозващи парични средства и ценни пратки, с технически средства за определяне на местоположението им и посоката на движение, състояние и режим на работа;

6. отразяват в служебните документи данните за регистрираните пощенски пратки и за пощенските парични преводи;

7. отбелязват в служебни документи установените нарушения, което се удостоверява от комисия, определена от пощенския оператор;

8. пренасят съпроводителните документи в подходящи опаковки с възможност за многократно отваряне;

9. опазват, съхраняват и унищожават съпроводителните документи съгласно изискванията на нормативните актове;

10. оборудват транспортните средства с противопожарни уреди и съоръжения.

Глава трета.

ОХРАНА И ОПАЗВАНЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА И ЦЕННИТЕ ПРАТКИ. ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ ЧРЕЗ ПОЩЕНСКАТА МРЕЖА

Чл. 5. Пощенските оператори, които приемат, пренасят, предават и доставят парични средства и ценни пратки, осигуряват охрана на пощенските служби, в които се получават и обработват парични средства и ценни пратки, по реда и условията на Закона за частната охранителна дейност.

Чл. 6. Пощенските оператори по чл. 5 изготвят съгласувано с компетентните държавни органи

вътрешни инструкции за охраната и опазването на паричните средства и ценните пратки, съдържащи:

1. изисквания към сградите, помещенията и оборудването за съхранение на парични средства и ценни пратки, съобразени с действащото законодателство;
2. ред за съхранение, предаване и периодична промяна на кодовете и/или ключовете на касите и сейфовете, както и ред за предаване и промяна на кодовете и/или ключовете на касите и сейфовете при смяна на служителите, имащи достъп до тях, или при други случаи, когато това се налага;
3. изисквания за сигурността при приемане, пренасяне и предаване на парични средства и ценни пратки;
4. изисквания за оборудването, проследяването и връзките с транспортните средства, превозващи парични средства и ценни пратки, както и за цялостната организация на охраната при пренасянето им;
5. изисквания към служителите, които отговарят за приемането, пренасянето, съхранението и предаването на парични средства и ценни пратки;
6. реда и начина за взаимодействие с компетентните органи;
7. изисквания за спазване на касовите лимити.

Чл. 7. Пощенските оператори по чл. 5 са длъжни да изпълняват законоустановените разпоредби на компетентните държавни органи за предотвратяване изпирането на пари чрез пощенската мрежа.

Чл. 8. Пощенските оператори по чл. 5 в 4-месечен срок от издаването на индивидуалната им лицензия или от подаване на писмено уведомление за извършване на неуниверсални пощенски услуги изготвят вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари на основание чл. 16, ал. 1 от Закона за мерките срещу изпирането на пари във връзка с § 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, които се утвърждават от председателя на Държавна агенция "Национална сигурност".

Глава четвърта.

ОХРАНА И ОПАЗВАНЕ НА ИМУЩЕСТВОТО НА ПОЩЕНСКИТЕ ОПЕРАТОРИ И НА ЖИВОТА И ЗДРАВЕТО НА ПОЩЕНСКИТЕ СЛУЖИТЕЛИ И НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ НА ПОЩЕНСКИ УСЛУГИ

Чл. 9. (1) Пощенските оператори съгласувано с компетентните държавни органи изготвят правила за вътрешния ред и охраната на пощенските служби и следят за тяхното изпълнение.

(2) Правилата по ал. 1 се отнасят до:

1. обезопасяване на сградите и помещенията срещу нерегламентиран достъп и нападение;
2. достъпа на служителите до помещенията за обработка на пощенските пратки;
3. достъпа до помещенията по чл. 15, ал. 1, т. 1;
4. използване на система за наблюдение и контрол на достъпа до пощенските служби;
5. реда за достъп на външни лица в пощенските служби.

Чл. 10. (1) Пощенските оператори съобразно изискванията на компетентните държавни органи определят пощенските служби, в които е необходимо отделянето и оборудването на специални гишета за приемане на ценни пратки и за извършване на парични дейности.

(2) Достъпът до гишетата по ал. 1 задължително се наблюдава със записващи технически средства за видеонаблюдение, като записите се съхраняват 30 дни.

(3) Пощенските служби по ал. 1 задължително се оборудват със система за физическа защита.

Глава пета.

ОПАЗВАНЕ ТАЙНАТА НА КОРЕСПОНДЕНЦИЯТА, ОСИГУРЯВАНЕ НЕПРИКОСНОВЕНОСТТА НА ПОЩЕНСКИТЕ ПРАТКИ И ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

Чл. 11. Пощенските оператори са длъжни да:

1. опазват тайната на кореспонденцията, включително данните за подателите, получателите и пощенските пратки, както по време на извършване на услугата, така и след това;
2. осигуряват неприкосновеността на пощенските пратки при спазване на разпоредбите на

Закона за пощенските услуги;

3. спазват правата на физическите лица при обработването на личните им данни.

Глава шеста.

ЗАЩИТА НА ПОЩЕНСКИЯ ТРАФИК И НЕДОПУСКАНЕ ПРИЕМАНЕТО, ПРЕНАСЯНЕТО И ДОСТАВЯНЕТО ЧРЕЗ ПОЩЕНСКАТА МРЕЖА НА ЗАБРАНЕНИ ПРЕДМЕТИ И ВЕЩЕСТВА

Чл. 12. (1) Пощенските оператори предприемат мерки за защита на пощенския трафик и за недопускане приемането, пренасянето и доставянето чрез пощенската мрежа на забранени предмети и вещества, като:

1. изпълняват изискванията на международните и вътрешните нормативни актове, съдържащи разпоредби относно приемането, пренасянето и доставянето чрез пощенската мрежа на забранени предмети и вещества;

2. предприемат превантивни мерки за недопускане приемането на пощенски пратки, съдържащи забранени предмети и вещества;

3. съдействат на компетентните държавни органи, когато има достатъчно основание да се смята, че приети пощенски пратки съдържат забранени предмети или вещества.

(2) При съмнение за поставени забранени предмети или вещества в пощенските пратки пощенските оператори изпълняват разпоредбите на Закона за пощенските услуги.

Чл. 13. Превантивните мерки по чл. 12, ал. 1, т. 2 включват:

1. обучение на служителите за използването на техническото оборудване за осъществяване на наблюдение и контрол по време на технологичния процес;

2. запознаване на служителите с реда за приемане и пренасяне на пощенски пратки, съдържащи предмети и вещества, чието пренасяне чрез пощенската мрежа е допустимо, но изисква специални условия, съгласно актовете на Всемирния пощенски съюз, които са ратифицирани от Република България, обнародвани са и са влезли в сила;

3. поставяне в помещенията за приемане и обработка на пощенските пратки на информационни материали, посочващи признаците за наличие в пратките на забранени предмети и вещества;

4. разработване на вътрешни правила за действие на служителите при съмнение за наличие в пощенските пратки на оръжия, боеприпаси, пиротехнически изделия, взривни, запалителни или други опасни вещества и предмети; правилата се съгласуват с компетентните органи на Министерството на вътрешните работи и Държавна агенция "Национална сигурност".

Чл. 14. Пощенските оператори изпълняват мерките за защита на пощенския трафик и за недопускане в пощенските пратки на забранени за поставяне предмети и вещества, като доставят, монтират, въвеждат в експлоатация и поддържат за своя сметка необходимите технически устройства и софтуер и при необходимост осигуряват ползването им по възмезден начин от други пощенски оператори или ползват при необходимост по възмезден начин такива ресурси на други пощенски оператори.

Чл. 15. Пощенските оператори създават условия за осъществяване на наблюдение и контрол върху пощенските пратки от страна на компетентните органи на Министерството на вътрешните работи и Държавна агенция "Национална сигурност", като:

1. предоставят подходящи помещения, които дават възможност за изпълнение на определените им със закон функции;

2. осигуряват физически и технически достъп до пощенската мрежа и до пощенските пратки за изпълнение на определените им със закон функции;

3. уведомяват ги в срок не по-кратък от 20 дни преди извършване на промени в пощенската мрежа, свързани със задълженията им по осъществяване на наблюдение и контрол.

Чл. 16. Пощенските оператори прилагат разпоредбите на действащото законодателство за осъществяване на фитосанитарен контрол върху растения, растителни продукти или други подлежащи на фитосанитарен контрол стоки, пренасяни чрез пощенската мрежа.

Глава седма.

НЕДОПУСКАНЕ НА ПРИЕМАНЕТО, ПРЕНАСЯНЕТО И ДОСТАВЯНЕТО НА ПОЩЕНСКИ ПРАТКИ, ЗА КОИТО ЦЕНАТА НА УСЛУГАТА Е ПРЕДПЛАТЕНА С ПОДПРАВЕНИ ИЛИ ИЗВАДЕНИ ОТ УПОТРЕБА ПОЩЕНСКИ МАРКИ ИЛИ С НЕВАЛИДНИ ПОЩЕНСКИ ОТПЕЧАТЪЦИ, КАКТО И НА ПОДПРАВЕНИ ПОЩЕНСКИ ПРОДУКТИ

Чл. 17. (1) Пощенските оператори създават организация за недопускане на приемането, пренасянето и доставянето на пощенски пратки, за които цената на услугата е предплатена с подправени или извадени от употреба пощенски марки или с невалидни пощенски отпечатащи, както и на подправени пощенски продукти.

(2) Пощенският оператор със задължение на извършване на универсалната пощенска услуга създава организация за недопускане на продажбата и разпространението чрез пощенската си мрежа на подправени или извадени от употреба пощенски марки и на подправени пощенски продукти.

Чл. 18. Пощенските оператори изготвят вътрешни правила за действие на служителите им при съмнение за наличие на пощенски пратки, за които цената на услугата е предплатена с подправени или извадени от употреба пощенски марки или с невалидни пощенски отпечатащи, както и за наличие на подправени пощенски продукти; правилата се съгласуват с компетентните държавни органи.

Глава осма.

СЪХРАНЕНИЕ И ОПАЗВАНЕ И УНИЩОЖАВАНЕ НА СЛУЖЕБНИТЕ ДОКУМЕНТИ, ПОЩЕНСКИТЕ ПЕЧАТИ И ДАТНИТЕ КЛЕЙМА

Чл. 19. Пощенските оператори осигуряват условия за съхранение, опазване и унищожаване на служебните документи, пощенските печати и датните клейма в пощенските служби.

Чл. 20. Служителите на пощенските оператори нямат право да укриват, отклоняват, унищожават или подправят съпроводителни документи, описи, дневници и всички останали служебни документи.

Чл. 21. (1) Пощенските оператори създават необходимата организация за вътрешен контрол за предотвратяване и разкриване на нарушения и престъпления, свързани със служебните документи и с използването на пощенските печати и датните клейма.

(2) Конкретните мерки и дейности по ал. 1 се определят с вътрешни правила на пощенските оператори.

(3) Правата и задълженията на служителите, упълномощени да осъществяват контрола по ал. 1, се определят от лицата, управляващи и представляващи пощенските оператори, в съответствие с действащото законодателство.

Глава девета.

КОНТРОЛ ПО СПАЗВАНЕ И ПРИЛАГАНЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ПОЩЕНСКА СИГУРНОСТ

Чл. 22. Контролът по спазването и прилагането на изискванията за пощенската сигурност, с изключение на глава трета и на глава шеста, се осъществява от Комисията за регулиране на съобщенията по реда на Закона за пощенските услуги.

Чл. 23. Пощенските оператори писмено информират Комисията за регулиране на съобщенията за случаите на констатирани от тях нарушения на изискванията за пощенската сигурност.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Пощенски отпечатащи" са обозначения за платена цена на пощенската услуга, съдържащи информация за характеристиките на пощенските пратки, особеностите на обработването им, както и информация, идентифицираща пощенския оператор, пояснителни текстове, илюстрации и друга информация.

2. "Пощенски печати и датни клейма" са средства, с които пощенските оператори подпечатват съпроводителните документи или пощенските пратки.

3. "Подправени пощенски марки и пощенски продукти" са всички частично или изцяло подправени пощенски марки и пощенски продукти, които са в употреба, или не са издадени от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

4. "Невалидни пощенски отпечатащи" са всички типове отпечатащи на пощенските оператори, които не са представени за сведение в Комисията за регулиране на съобщенията или са извадени от употреба.

5. "Съпроводителен документ" е служебен документ, съпровождащ пощенските пратки в процеса на приемането, пренасянето и доставянето им, съдържащ сведения за тях, както и служебен документ за приемане и изплащане на пощенски парични преводи.

6. "Пощенска служба" е сграда или помещение, собственост на пощенския оператор, или такива, наети от него с цел извършване на пощенски услуги.

7. "Служба на местопроизхождение" е пощенската служба, в която е приета пощенската пратка.

8. "Разменен възел" е сграда, помещение и площи на пощенските оператори, в които се извършва размяната на пощенски експедиции.

9. "Ценни пратки" са пощенски пратки, които съдържат монети, банкноти, парични знаци, ценни книжа, движими паметници на културата, предмети, представляващи ценност за подателя, благородни метали, обработени или необработени скъпоценни камъни и други ценни предмети.

10. "Система за физическа защита" е комплекс от елементи за охрана на пощенските служби по чл. 10, ал. 1, който може да включва: персонал за физическа защита, физически бариери, сигналноохранителни известителни системи, записващи технически средства за видеонаблюдение, охранително осветление, комуникационни средства, транспортни средства.

11. "Пощенска сигурност" е съвкупност от мерки и действия за охрана и опазване на пощенските пратки, паричните средства, имуществото на пощенските оператори, живота и здравето на пощенските служители и потребителите на пощенски услуги, гарантиране тайната на кореспонденцията и неприкосновеността на пощенските пратки, защита на личните данни и за съдействие за разкриване на нарушения и престъпления, извършвани срещу или чрез пощенската мрежа.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. В 3-месечен срок от влизането в сила на тази наредба пощенските оператори изготвят предвидените в нея вътрешни правила и инструкции.

§ 3. Наредбата се издава на основание чл. 14, ал. 2 от Закона за пощенските услуги и е съгласувана с министъра на вътрешните работи и с председателя на Държавна агенция "Национална сигурност".

§ 4. Тази наредба отменя Наредба № 6 от 2003 г. за изискванията за пощенската сигурност на Министерството на транспорта и съобщенията (обн., ДВ, бр. 105 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 93 от 2006 г.).